

BEZOEKADRES

Raadhuisstraat 1
9301 AA Roden

POSTADRES

Postbus 109
9300 AC Roden

WEBSITE/E-MAIL

www.noordenveld.nl
postbus@noordenveld.nl

TELEFOON

T 050 – 050 88 88

Aan de Raad

ONDERWERP

Stand van zaken actualisatie
omgevingsvisie Noordenveld

CONTACTPERSOON

Sandra Driesens

UW KENMERK

ONS KENMERK

Zaaknr: 622481

RODEN

20 mei 2025

Geacht raadslid,

Via deze brief informeren wij uw raad over de stand van zaken van de actualisatie van de omgevingsvisie Noordenveld.

Aanleiding

De huidige omgevingsvisie Noordenveld 2030 dateert uit 2017 en is opgesteld onder de toen geldende wet- en regelgeving (de Wet ruimtelijke ordening). Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet ingevoerd. De Omgevingswet telt een aantal (juridische) kerninstrumenten voor het gebruiken en beschermen van de fysieke leefomgeving. Een van die instrumenten is de Omgevingsvisie; een strategische visie voor de lange termijn die zich richt op de hele fysieke leefomgeving en beschrijft wat voor gemeente de gemeente Noordenveld wil zijn in de (verre) toekomst. Omgevingsvisies spelen een belangrijke rol in het toetsen, afwegen en begeleiden van buitenplanse omgevingsvergunningen. Daarnaast ligt er een duidelijke relatie met een ander nieuw instrument, het omgevingsplan. Het omgevingsplan bevat alle juridische regels die betrekking hebben op de fysieke leefomgeving.

Een omgevingsvisie is vormvrij, de gemeenten kunnen in hoge mate de eigen invulling bepalen. Er wordt wel een aantal eisen gesteld vanuit de Omgevingswet. Wij hebben door BügelHajema, Adviseurs voor leefomgeving en omgevingsrecht de omgevingsvisie Noordenveld 2030 uit 2017 laten beoordelen op deze eisen. Uit deze scan bleek dat:

- In de huidige omgevingsvisie veel facetten van de fysieke leefomgeving aan de orde komen.
In de afgelopen jaren zijn echter grote vraagstukken opgekomen zoals duurzaamheid, klimaatadaptatie, stikstof, de toekomst van het landelijk gebied, de energietransitie en het principe 'water en bodem sturend'. Deze grote, vaak integrale thema's worden in de omgevingsvisie niet in haar volle omvang besproken en/of naar de Noordenveldse situatie vertaald.
- Door het ontbreken van de doorvertaling van onder vorig genoemd punt de omgevingsvisie niet volledig bruikbaar is bij het afwegen van buitenplanse omgevingsvergunningen.
- In de omgevingsvisie geen nulmeting/leefomgevingsfoto is opgenomen en niet ingegaan wordt op de huidige kwaliteit van de leefomgeving. Ook is geen inzicht gegeven in eventuele knelpunten waar actie op nodig is, of juist waarden die beschermd moeten worden. Daardoor is niet helder 'hoe de gemeente ervoor staat'. Ook worden de

- bestaande waarden (per deelgebied) summier en op hoofdlijnen beschreven. Hierdoor zijn de 7 ambities niet direct herleidbaar naar een bepaalde waarde of knelpunt.
- De omgevingsvisie niet voldoet aan de genoemde eisen en standaarden uit de Omgevingswet.

Actualisatie omgevingsvisie

Bij besluit (Zaaknr. 346041) van 12 juni 2024 heeft uw raad reeds ingestemd met het actualiseren van de huidige Omgevingsvisie, waarbij we wel verder bouwen op het raamwerk dat in 2017 is neergelegd.

Deze geactualiseerde omgevingsvisie voldoet aan alle (digitale) wettelijke eisen, maar is bovenal ambitieus én realistisch, met een duidelijke koers en keuzes, uitnodigend, leesbaar en toegankelijk en breed gedragen door alle betrokken partijen. De geactualiseerde omgevingsvisie moet aansluiten op vastgesteld strategisch beleid en op het sociaal domein. De actualisatie is een intensief en complex proces waarbij de gemeente wordt ondersteund door Bureau Ruimtevolk. Voor het betrekken van onze inwoners, bedrijven en stakeholders werken wij volgens het participatiebeleid (zie ook onder de kop Participatie). De uitgaven die gemoeid zijn met de actualisatie worden gedekt uit de beschikbare middelen invoering Omgevingswet.

Proces actualisatie in drie fases

Het totale proces van de actualisatie tot en met de vaststelling door uw raad van de definitieve visie duurt ruim anderhalf jaar.

Fase 1 Verkenning en Verdieping

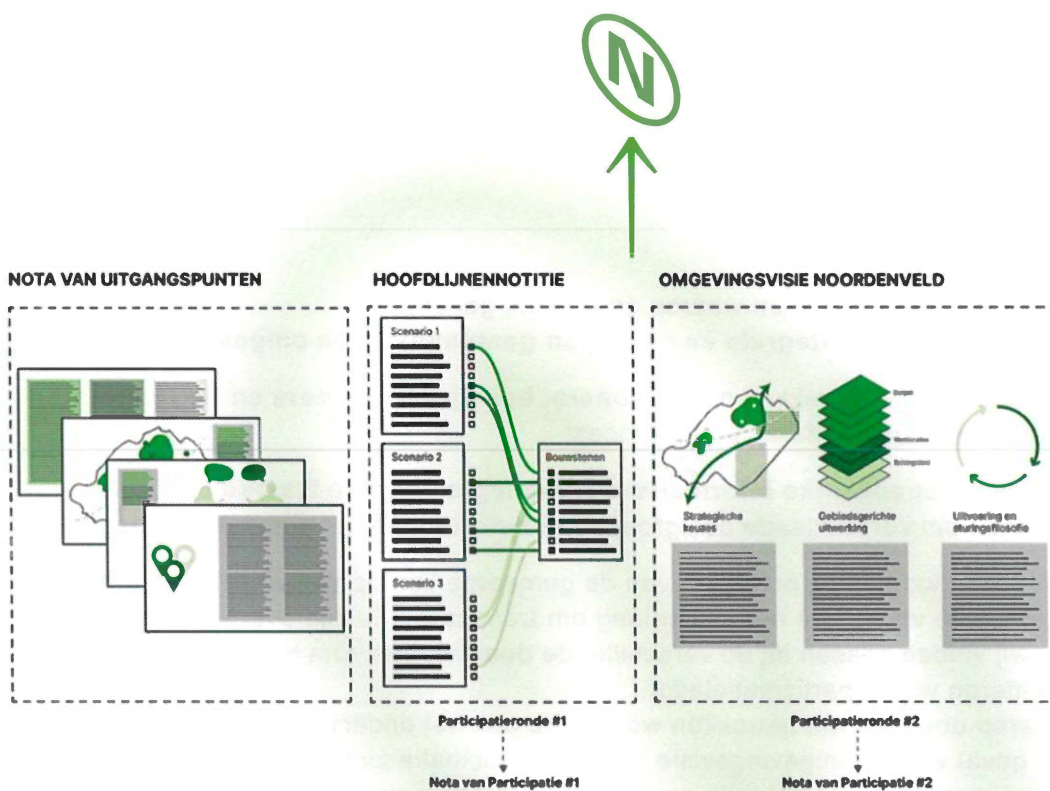
Deze fase legt de basis voor de inhoudelijke uitwerking en het ontwikkelproces van de geactualiseerde omgevingsvisie. We brengen trends en ontwikkelingen, kansen en opgaven en de huidige kwaliteiten en karakteristieken van de gemeente Noordenveld in beeld. We bouwen daarbij voort op het voorwerk, zoals de quick scan, die al is gedaan. Het resultaat wordt verwerkt in de Nota van Uitgangspunten: een document dat een duiding geeft van de belangrijkste (integrale) opgaven voor de gemeente Noordenveld waarop de geactualiseerde omgevingsvisie een antwoord op moet geven. De Nota van Uitgangspunten gaat ook over hoe we onze inwoners, bedrijven en professionele stakeholders willen betrekken bij de actualisatie.

Fase 2 Koers bepalen

In deze fase is een belangrijke rol weggelegd voor een verkenning langs drie scenario's die de bandbreedte en consequenties van ruimtelijke keuzes in beeld brengen. Dit doen we op het schaalniveau van de gehele gemeente. Deze scenario's stellen het denken over mogelijke en wenselijke 'toekomst' op scherp en borgen dat de diversiteit aan opgaven in samenhang wordt bekeken. Gevoed door de uitkomsten van de gesprekken over de scenario's stellen we een hoofdlijnennotitie op, bestaande uit een toekomstverhaal en strategische keuzes. Dit is het resultaat van de tweede fase.

Fase 3 Opstellen geactualiseerde omgevingsvisie

In de derde fase werken we toe naar de ontwerp-omgevingsvisie. Deze fase richt zich op de doorvertaling van de strategische keuzes naar gebiedsgerichte keuzes per deelgebied. Per gebied maken we opgaven, ruimtelijke ambities en keuzes inzichtelijk. Dit vormt een basis voor een gebiedseigen afwegingskader met programmatische uitgangspunten. Naast de inhoudelijke keuzes is de uitvoering van de omgevingsvisie een wezenlijk onderdeel. In de uitvoeringsparagraaf geven we aan op welke manier de geschetste ontwikkelingen tot stand kunnen komen en welke rol en verantwoordelijkheid de gemeente daarbij heeft.

Schematische weergave proces actualisatie omgevingsvisie

Milieueffectrapportage

Voor een visie of een plan kan het verplicht zijn om een milieueffectrapportage op te stellen. Er is sprake van een mer-plicht wanneer de omgevingsvisie kaderstellend is voor toekomstige ontwikkelingen. Maar dit is ook het geval wanneer als gevolg van de omgevingsvisie (significante) effecten op nabijgelegen Natura 2000-gebieden voorstelbaar zijn. Aangezien zowel het Leekstermeergebied als het Fochteloërveen en het Norgerholt in onze gemeente liggen is vrijwel zeker dat voor de actualisatie een mer-plicht geldt. Om geen tijd te verliezen willen wij gelijktijdig met de actualisatie van de visie een Milieueffectrapport (MER), tegenwoordig ook wel omgevingseffectrapport genoemd (OER) laten opstellen. Het voordeel is dat hiermee ook de impact van keuzes op milieu en omgevingsaspecten al in een vroegtijdig stadium zichtbaar worden, wat verbeterpunten voor aanscherping van de omgevingsvisie kan opleveren. Dit zorgt voor scherpte over de inhoud van en de keuzes in de omgevingsvisie. Ook wordt gekeken naar het doelbereik van de omgevingsvisie: halen we met de gemaakte keuzes de gestelde ambities? Door hierover in gesprek te gaan, kunnen negatieve effecten worden beperkt en kunnen ambities (beter) binnen handbereik komen. De MER/OER is op deze manier dus geen toets achteraf, maar loopt gelijk op met het proces van de omgevingsvisie en geeft tijdig input voor de (concept)omgevingsvisie. Deze werkwijze doet ook recht aan de werkelijke bedoeling van het OER-instrumentarium om beleid scherper te maken en milieuaspecten mee te wegen in keuzes.

Participatie

Het betrekken van de interne organisatie, politiek, samenleving en andere belanghebbenden is onlosmakelijk onderdeel van het proces om te komen tot een gedragen visie op de gemeente Noordenveld in de toekomst. Vanwege de omvang van de omgevingsvisie en de bijbehorende impact op de leefomgeving beschouwen we dit project als een project waarin inzet op uitgebreide participatie van toepassing is. De 10 spelregels voor participatie uit ons participatiebeleid vormen het uitgangspunt bij de aanpak en de uitvoering. We zetten ons als gemeente in om de spelregels na te streven, en moedigen participanten aan om dit ook te doen.

Doelen en werkwijze

We onderscheiden verschillende doelen waarop de aanpak gericht is:

- De ontwikkeling van een **integrale en gedragen geactualiseerde omgevingsvisie**;
- Het actief, participatief optrekken met **inwoners, bedrijven, partners en de interne organisatie en politiek** gedurende het proces;
- Het bieden van **toegankelijke informatievoorziening** en diverse **fysieke en online mogelijkheden** om verschillende doelgroepen te bereiken om het gesprek aan te gaan.

Meedenken of betrokken worden bij projecten van de gemeente kan op verschillende manieren en niveaus. Als gemeente vinden we het van belang om transparant te zijn over de mate van betrokkenheid die wij vinden passen bij de verschillende doelgroepen. Om hier duidelijk over te communiceren, hanteren we de participatieladder.

Naast de wijze waarop doelgroepen betrokken worden, is ook het onderwerp van de participatie van belang. In het geval van de omgevingsvisie richt de participatie zich op de toekomst van de leefomgeving. Hierbij gaat het over het hele grondgebied van de gemeente Noordenveld.

In het participatieproces worden perspectieven en adviezen van verschillende doelgroepen opgehaald. Er is ruimte voor inbreng op verschillende thema's die de leefomgeving raken, zoals wonen, landschap, verkeer, economie en meer. Tegelijkertijd zijn er ook zaken die niet (meer) ter discussie staan in de omgevingsvisie. Dit betreft bijvoorbeeld vastgesteld lokaal beleid, maar ook wet- en regelgeving vanuit Europa, het Rijk of de provincie.

Doelgroepen

Verschillende doelgroepen vragen om verschillende benaderingswijzen in participatie en communicatie. Factoren zoals de mate van belang, de mate van invloed, maar ook zaken als beschikbare kennis en tijd, vragen om een gepaste aanpak per doelgroep in het informeren en betrekken van partijen. In de aanpak maken we een onderscheid tussen interne participatie (gemeentelijke organisatie en het gemeentebestuur) en externe participatie (bijvoorbeeld inwoners, bedrijven, belangengroepen, ketenpartners en medeoverheden).

Op dit moment hebben we een globaal beeld van de aanpak per doelgroep weergegeven in de tabel. Deze tabel wordt de komende tijd door een verdere analyse aangescherpt. Ook kan de tabel tijdens het proces veranderen, bijvoorbeeld wanneer wij constateren dat er meer of minder betrokkenheid van een bepaalde doelgroep is.

Doelgroep	Participatietreden	Instrumenten / activiteiten
Inwoners	Informeren Raadplegen	Informeren via diverse externe communicatiemiddelen Raadplegen via digitale peilingen, expositie en (digitale) ideeënbus
Stakeholders	Informeren Raadplegen Adviseren	Informeren via diverse externe communicatiemiddelen Raadplegen via interactieve bijeenkomsten
Projectgroep+ (ambtelijke organisatie)	Informeren Raadplegen Adviseren	Informeren via diverse interne communicatiemiddelen

		Raadplegen en adviseren via consultatie op (tussen)producten, in bijeenkomsten en digitaal
College	Informeren Raadplegen Adviseren (Mee)beslissen	Informeren, raadplegen en adviseren via bijeenkomsten Beslissen over (tussen)producten
Gemeenteraad	Informeren Raadplegen (Mee)beslissen	Informeren en raadplegen via bijeenkomsten Beslissen over (tussen)producten in besluitvormende vergaderingen

Opbrengsten participatie

De opbrengsten van de participatie worden als advies meegenomen bij het opstellen van de (deelproducten van de) omgevingsvisie. Aan het einde van elke fase bundelen we de opbrengsten van de participatiemiddelen in een **Nota van Participatie**. De Nota van Participatie vormt een naslagwerk dat ervoor zorgt dat alle input uit de participatie herleidbaar is. Dit document biedt een beknopte samenvatting van de participatie-uitkomsten op hoofdlijnen. Daarbij gaat aandacht uit naar zaken die veel overeenstemming kennen, maar ook naar aspecten waar de meningen over verdeeld zijn. De Nota van Participatie is behulpzaam bij de vaststelling van de deelproducten en de omgevingsvisie door uw raad.

Digitale enquête

Als onderdeel van de participatie starten wij met een digitale enquête zodat iedereen die dat wil kan aangeven wat belangrijk is voor de toekomst van Noordenveld. Voor de verspreiding van de enquête maken we gebruik van de communicatiekanalen van de gemeente (website, social media, informatiepagina). De start van de vragenlijst is eind mei en iedereen heeft drie weken de tijd om deze in te vullen. De uitkomsten betrekken wij bij het opstellen van de Nota van Uitgangspunten.

Betrokkenheid van uw raad

De actualisatie van de omgevingsvisie is een proces waarbij uw raad nauw betrokken wordt en waarbij ook deelproducten aan uw raad worden voorgelegd ter instemming. Het eerste deelproduct is de Nota van Uitgangspunten. Wij voorzien behandeling hiervan vlak na de zomer 2025.

Deze Nota van Uitgangspunten is de basis voor de actualisatie en wordt in fase 2 vertaald naar een hoofdlijnennotitie. Wij koersen op vaststellen door uw raad van deze hoofdlijnennotitie en de daarmee samenhangende strategische keuzes voor de gemeenteraadsverkiezingen in 2026. In fase 3 wordt de ontwerp-omgevingsvisie verder uitgewerkt. Deze ontwerp-omgevingsvisie wordt via het gebruikelijke besluitvormingsproces in uw raad behandeld en na instemming samen met het ontwerp OER ter inzage gelegd voor een periode van zes weken. Hierna worden de binnengekomen zienswijzen samen met de definitieve ontwerp-visie ter vaststelling aangeboden aan de gemeenteraad. Dit voorzien wij in het derde of vierde kwartaal van 2026.

Uitnodiging informatieavond

In aanvulling op deze brief nodigen wij u graag uit voor een informatieavond op maandag 23 juni 2025 van 20:30 tot 21:30 uur in de raadszaal over de actualisatie van de omgevingsvisie. Deze bijeenkomst is zowel toegankelijk voor raadsleden, plaatsvervangende commissieleden als steunfractieleden. Tijdens deze avond informeren wij u meer op detail over het proces, de participatie aanpak en nemen wij u mee in de Nota van Uitgangspunten die wij aan het opstellen zijn.

Heeft u nog vragen over deze brief?

Neem dan gerust contact op met Sandra Driesens via telefoonnummer 088 – 050 84 48 of stuur een e-mail naar s.driesens@noordenveld.nl.

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van de gemeente Noordenveld,

Sebastiaan Ruddijs, secretaris/directeur

Klaas Smid, burgemeester

